

Súd: Správny súd v Bratislave
Spisová značka: BA-9Sp/23/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1015200512
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 08. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Korčeková
ECLI: ECLI:SK:SpSBA:2023:1015200512.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Správny súd v Bratislave, v konaní pred sudkyňou JUDr. Zuzanou Korčekovou v právnej veci navrhovateľky: A. B. C., D., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. XXXX/XX, D., F. G., zastúpenej spoločnosťou ALMOND LEGAL s.r.o., Grösslingova 4, Bratislava, proti odporcovi: Okresný úrad Bratislava, pozemkový a lesný odbor, Tomášikova 46, Bratislava, za účasti: 1) SLOVNAFT, a. s., Vlčie hrdlo 1, Bratislava, 2) SLOVENSKEJ VODOHOSPODÁRSKY PODNIK, štátny podnik, Odštepny závod Bratislava, Karloveská 2, Bratislava, 3) Lesy Slovenskej republiky, štátny podnik, Organizačná zložka OZ Karpaty, Pri rybníku 1301, Šaštín - Stráže, 4) LESY Slovenskej republiky, štátny podnik, Námestie SNP 8, Banská Bystrica, 5) Slovenský pozemkový fond - Bratislava, Búdková 36, Bratislava, 6) Hlavné mesto SR Bratislava, Primaciálne nám. 1, Bratislava, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporcu č. k. XXXX/XXXX, H.. I./XXXXXX/XXXX/XX/B. H. C. XX.XX.XXXX, takto

rozhodol:

I. Súd rozhodnutie odporcu F. J. XXXX/XXXX, H.. I./XXXXXX/XXXX/XX/B. H. C. XX.XX.XXXX podľa § 250j ods. 2 písm. a) a d) O.s.p. zrušuje a vec vracia odporcovi na ďalšie konanie.

II. O trovách konania súd rozhodne do 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozhodnutím vo veci práva na navrátenie vlastníctva k pozemkom, uplatneného na základe zákona č. 503/2003 Z. z. o navrátení vlastníctva k pozemkom (ďalej aj „zák. č. 503/2003 Z. z.“ alebo „reštitučný zákon“) dňa 06.12.2004 žiadateľom K. I. B., L. odporca rozhodol tak, že K. I. B., L. nespĺňa podmienky uvedené v ust. § 1 reštitučného zákona, nakoľko pozemok netvorí poľnohospodársky pôdny fond ani do neho nepatrí a netvorí ani lesný pôdny fond, preto sa mu nepriznáva vlastnícke právo k pozemkom ani právo na náhradu v pôvodnom k. ú. M. – D. za nasledovné nehnuteľnosti:

- PK vl. č. XXXX, parc. č. XXXX/X, o výmere 3.777 m², druh pozemku potok,
- PK vl. č. XXXX, parc. č. XXXX, o výmere 5.291 m², druh pozemku cesta,
- PK vl. č. XXXX, parc. č. XXXX, o výmere 3.881 m², druh pozemku cesta,
- PK vl. č. XXXX, parc. č. XXXX, o výmere 328 m², druh pozemku rameno Dunaja.

2. V odôvodnení rozhodnutia bolo uvedené, že pôvodnou vlastníčkou zapísanou v pozemkovej vložke č. XXXX pôvodné k. ú. Prievoz bola M. B., ktorá zomrela XX.XX.XXXX a podľa osvedčenia o dedičstve č. C. XXX/XX -XX, C. XX/XX H. XX.XX.XXXX je závetným dedičom po pôvodnej vlastníčke jej brat K. I. B., L., ktorý spĺňa § 2 ods. 2 písm. a) zák. č. 503/2003 Z. z., preto mu bol stanovený vlastnícky podiel 1/1. Nehnuteľnosti prešli na štát odňatím bez náhrady postupom podľa zák. č. 142/1947 Zb. o revízii prvej pozemkovej reformy na základe rozhodnutia č. XXXXX/XX-X/X zo dňa 15.07.1949 doplnené rozhodnutím č. XXXXX/XX-XX/X-XX z 03.06.1950, kedy prešiel na štát celý majetok so všetkými budovami. Na základe rozhodnutia Správy poľnohospodárstva a lesného hospodárstva rady UNV

v Bratislave č. D./X-XXXX/XXX/XX zo dňa 23.12.1957 boli nehnuteľnosti pridelené Československému štátu v správe Krajskej správy lesov, lesný závod v Bratislave. Správny orgán výzvou zo dňa 13.05.2011 vyzval žiadateľa na predloženie dokladov preukazujúcich, že predmetné parcely tvorili alebo patrili pred prechodom na štát do poľnohospodárskeho pôdneho fondu alebo do lesného pôdneho fondu. V odpovedi žiadateľ uviedol, že predmetné parcely boli súčasťou statku „Vlčie hrdlo“, ktorý mal rozlohu takmer 600 ha, a ktorého vlastníckmi boli jeho rodičia, sestra a brat. Statok sa nachádzal na samote a približne polovicu tvorili lesné pozemky dunajského lužného lesa. Celý statok sa nachádzal mimo Bratislavy a najbližšia dedina bola Podunajské Biskupice vo vzdialenosti cca 8 km. Pri veľkosti statku a rôznorodosti činností na ňom vykonávaných bolo nutné medzi jednotlivými parcelami udržiavať systém prístupových ciest, aby bolo možné zaistiť príjazd techniky pri vykonávaní prác či už poľnohospodárskych alebo lesných a rovnako aj odvoz úrody alebo vyrúbaného dreva. Vzhľadom na blízkosť Dunaja systém vodných ramien, potokov, priekop a jarkov zabezpečoval pri pravidelných zvýšených stavoch hladiny Dunaja dostatok vody pri zavlažovaní poľnohospodárskych plôch.

3. Ďalej odporca uviedol, že sa nestotožňuje s tvrdením žiadateľa, že zákonom č. 503/2003 Z. z. sú riešené pôvodné PK parcely, ktoré bolo možné vydať podľa zák. č. 229/1991 Zb., ale nebolo tak vykonané, pretože oba zákony sú samostatnými zákonmi s rozdielnym vymedzením pozemkov, na ktoré sa vzťahujú, pričom poukázal na rozsudok NS SR č. 2 Sžo/226/2010 zo dňa 15.06.2011. Účelom zák. č. 503/2003 Z. z. je snaha zmierniť následky niektorých majetkových krívd, nie všetkých, pričom zákon určil podmienky, pri splnení ktorých možno vydať pozemky oprávneným osobám. Nie všetky pozemky, ktoré v rokoch 1948 – 1989 prešli na štát alebo právnickú osobu, podliehajú režimu zák. č. 503/2003 Z. z. Odporca v odôvodnení rozhodnutia citoval ust. § 2 ods. 1 a 2 zák. č. 48/1959 Zb. účinného v čase od 24.07.1959 do 01.09.1966, § 1 ods. 2 a 3 zák. č. 53/1966 Zb. účinného v čase od 01.09.1966 do 25.06.1992, § 2 ods. 1 zák. č. 307/1992 Zb. účinného od 25.06.1992 do 30.04.2004, § 2 písm. b) zák. č. 220/2004 Z. z. platného od 01.05.2004, § 2 ods. 1 zák. č. 61/1977 Zb. platného do 31.08.2005 a § 3 ods. 1 zák. č. 326/2005 Z. z. platného od 01.09.2005, na základe ktorých dovodil, že poľnohospodárskym pôdnym fondom alebo pozemkami, ktoré do neho patria, v zmysle ust. zák. č. 503/2003 Z. z. sa rozumie orná pôda, vinice, chmeľnice, záhrady, ovocné sady a pastviny, ktoré sú využívané na poľnohospodársku výrobu; môže ísť aj o pôdu, ktorá nie je dočasne obhospodarovaná, ale je nepostrádateľná pre prevádzkovanie poľnohospodárskej výroby (napr. vodné nádrže a rybníky potrebné pre poľnohospodársku výrobu, poľné cesty a pod.). Súčasťou poľnohospodárskeho pôdneho fondu môže byť aj pôda určená na záhradkárске účely v záhradkových osadách. PK parcelu č. XXXX/X, ako druh pozemku potok a PK parcelu č. XXXX, ako druh pozemku rameno Dunaja nemožno považovať za súčasť poľnohospodárskeho pôdneho fondu, pretože sa nejedná o stojatú vodu, ako by to bolo pri rybníku alebo vodnej nádrži (ktoré by boli potrebné pre poľnohospodársku výrobu), ale o vodný tok, ktorý ako taký nepatrí do poľnohospodárskeho pôdneho fondu, ale jedná sa o vodné plochy. PK parc. č. XXXX N. XXXX ako druh pozemku cesta taktiež nepatrí do poľnohospodárskeho pôdneho fondu, nakoľko nebolo preukázané, že by sa jednalo o poľné cesty, pričom odporca poukázal na rozsudky NS SR č. 1Sžo/92/2007 z 05.02.2008 a 8Sžo/29/2008 z 22.05.2008. Z predložených a zadovážených listinných dôkazov (PK vložka č. XXXX, k. ú. D., rozhodnutie D./X-XXXX/XXX/XX zo dňa 23.12.1957, identifikácie parciel zo dňa 15.10.2004) vyplýva, že nehnuteľnosti boli v čase prechodu na štát cestou, potokom a ramenom Dunaja, a teda tvorili poľnohospodársky pôdny fond, ani lesný pôdny fond, a preto nemôžu byť predmetom reštitúcie podľa zák. č. 503/2003 Z. z. Preto odporca nemohol priznať žiadateľovi vlastnícke právo k pozemku ani právo na náhradu.

4. Opravným prostriedkom zo dňa 24.11.2014 pôvodný navrhovateľ K. I. B., L.. žiadal o zrušenie napadnutého rozhodnutia. Uviedol, že rovnaký úrad už v dvoch svojich rozhodnutiach rozhodol o dotknutých parcelách, že do poľnohospodárskeho pôdneho fondu a lesného pôdneho fondu patria a priznal mu právo na náhradu za tie časti dotknutých parciel, ktoré nebolo možné vydať, lebo boli po prechode na štát zastavané. Poukázal na ust. § 2 ods. 1 zák. č. 307/1992 Zb., podľa ktorého poľnohospodársky pôdny fond tvoria aj pozemky, ktoré slúžia na zabezpečenie účelu využívania jednotlivých druhov pozemkov. Predmetné parcely boli súčasťou statku „Vlčie hrdlo“, ktorý mal rozlohu takmer 600 ha, a ktorého vlastníckmi boli jeho rodičia, sestra a brat. Statok sa nachádzal na samote a približne polovicu tvorili lesné pozemky dunajského lužného lesa. Celý statok sa nachádzal mimo Bratislavy a najbližšia dedina bola Podunajské Biskupice vo vzdialenosti cca 8 km. Pri veľkosti statku a rôznorodosti činností na ňom vykonávaných bolo nutné medzi jednotlivými parcelami udržiavať systém prístupových ciest, aby bolo možné zabezpečiť príjazd techniky pri vykonávaní prác či už poľnohospodárskych alebo lesných a rovnako aj odvoz úrody alebo vyrúbaného dreva. Vzhľadom

na blízkosť Dunaja systém vodných ramien, potokov, priekop a jarkov zabezpečoval pri pravidelných zvýšených stavoch hladiny Dunaja dostatok vody pre zavlažovanie poľnohospodárskych plôch. Parc. č. XXXX – cesta spájala v čase prechodu na štát statok rodiny B. s lesným a poľnohospodárskym hospodárstvom v dĺžke cca 1.400 m do západnej časti lesov, kde bol aj jej koniec, teda slúžila iba pre potreby statku. Parc. č. XXXX – cesta spájala v čase prechodu na štát statok rodiny B. s lesným a poľnohospodárskym hospodárstvom v dĺžke cca 700 m a bola jedným z dvoch prístupov do severnej časti lesov a poľností. Parc. č. XXXX – rameno Dunaja nadväzovala na parc. č. XXXX/X – potok. Tieto parcely boli cca 23 m široké a slúžili na zásobovanie vodou priľahlých poľností a lesov v čase zvýšenej hladiny Dunaja. Spolu so sústavou ďalších ramien, jarkov, potokov a priekop zabezpečovali zavlažovanie celého areálu statku. Aj v roku 1948 pri prechode majetku na štát, bolo preberajúcimi orgánmi a aj právnymi predpismi jednoznačne deklarované, že aj dotknuté parcely sú súčasťou poľnohospodárskeho a lesného statku rodiny B., a preto aj boli zabrané.

5. Pôvodný navrhovateľ v priebehu konania pred súdom dňa XX.XX.XXXX zomrel, preto súd ďalej konal s jeho dedičkou (§ 107 ods. 3 v spojení s § 246c ods. 1 O.s.p.) v zmysle Uznesenie Obvodného súdu pre Prahu 4 zo dňa 30.11.2017, č. k. XXX XXXX/XXXX - XXX.

6. Navrhovateľka ďalej uviedla, že predpokladom navrátenia vlastníctva k pozemkom alebo priznania náhrady za nehnuteľnosti, ktoré nie je možné podľa reštitučného zákona vydať bolo, aby si oprávnená osoba uplatnila reštitučný nárok na pozemkovom úrade podľa § 5 ods. 1 reštitučného zákona a súčasne preukázala splnenie zákonných podmienok oprávnenej osoby ustanovených v § 2 ods. 1 a 2 reštitučného zákona, ako aj že žiadané nehnuteľnosti prešli v zákonnej dobe (od 25.02.1948 do 01.01.1990) na štát alebo inú právnickú osobu v dôsledku skutočností taxatívne uvedených v § 3 ods. 1, 2 a 3, právo na navrátenie vlastníctva bolo uplatnené v lehote ustanovenej v § 5 ods. 1 (do 31.12.2004) a žiadané pozemky mali ku dňu odňatia charakter pôdy podľa § 1 ods. 1 reštitučného zákona a neboli vydané podľa zákona o pôde (zákon č. 229/1991 Zb.). V danom prípade boli vyššie uvedené podmienky splnené. Žiadateľ K. I. B., L. si právo na navrátenie vlastníctva k pozemkom uplatnil na Obvodnom pozemkovom úrade v lehote zákonom ustanovenej (06.12.2004), v čase podania žiadosti bol oprávnenou osobou podľa § 2 ods. 2 písm. a) reštitučného zákona ako dedič po pôvodnej vlastníčke M. B.. Nehnuteľnosti prešli na štát odňatím bez náhrady postupom podľa zákona č. 142/1947 Zb. o revízii prvej pozemkovej reformy na základe rozhodnutia č. XXXXX XX-O. M. zo dňa 15.07.1949, ktoré bolo následne doplnené rozhodnutím č. 59058 50-IX/A-21 zo dňa 03.06.1950 podľa zákona č. 142/1947 Zb. v znení zákona č. 44/1948 Zb., ktorými prešiel na štát celý majetok, vrátane budov, čím bola splnená podmienka uvedená v § 3 ods. 1 písm. b) reštitučného zákona. Nehnuteľnosti neboli vydané podľa zákona o pôde a v čase odňatia mali charakter pôdy podľa § 1 ods. 1 reštitučného zákona. Vzhľadom na to, že správny orgán je pri svojom rozhodovaní povinný postupovať podľa správneho poriadku, je podľa § 32 povinný zistiť presne a úplne skutočný stav veci a za tým účelom si obstaráť potrebné podklady pre rozhodnutie. Pri tom nie je viazaný len návrhmi účastníkov konania. Podkladom pre jeho rozhodnutie sú najmä podania, návrhy a vyjadrenia účastníkov konania, dôkazy, čestné vyhlásenia, ako aj skutočnosti známe alebo známe správneho orgánu z jeho úradnej činnosti. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vyplýva, že správny orgán nepostupoval v intenciách vyššie uvedených ustanovení, keď nedostatočne zistil skutkový stav a zo skutkových okolností vyvodil nesprávny právny záver. Podmienkou pre priznanie reštitučného nároku podľa ust. § 1 ods. 1 reštitučného zákona, ktorá podľa názoru žalovaného správneho orgánu nebola splnená je, že žiadané nehnuteľnosti tvoria poľnohospodársky pôdny fond alebo do neho patria alebo tvoria lesný pôdny fond. Predmetné ustanovenie reštitučného zákona odkazuje na zákon č. 307/1992 Zb. o ochrane poľnohospodárskeho pôdneho fondu v znení neskorších predpisov a zákon č. 61/1977 Zb. o lesoch v znení neskorších predpisov. To, že je pri posudzovaní splnenia podmienky na navrátenie vlastníctva k pozemkom potrebné pri definovaní charakteru požadovaných pozemkov vychádzať z definície poľnohospodárskeho pôdneho fondu podľa zákona č. 307/1992 Zb. vyplýva z použitej terminológie v § 1 ods. 1 (poľnohospodársky pôdny fond tvorí... a do poľnohospodárskeho pôdneho fondu patrí..., t. j. terminológia použitá v zákone č. 307/1992 Zb.), z odkazu v ust. § 1 ods. 1 reštitučného zákona, ako aj z dôvodovej správy k reštitučnému zákonu. Z vyššie uvedenej definície poľnohospodárskeho pôdneho fondu vyplýva, že tento bol tvorený jednak pozemkami, ktoré boli charakterizované svojím označením v katastri nehnuteľností, ale patrili tam aj pozemky, ktoré (z logiky znenia tohto ustanovenia) boli síce označené inak, ale slúžili na zabezpečenie účelu využívania jednotlivých druhov pozemkov.

7. Ďalej navrhovateľka uviedla, že z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia a následne aj z vyjadrenia žalovaného zo dňa 25.03.2015 vyplýva, že žalovaný správny orgán pri svojom rozhodovaní o charaktere žiadaných pozemkov nevychádzal z ust. § 2 ods. 1 zákona č. 307/1992 Zb. V odôvodnení napadnutého rozhodnutia (na str. 4) správny orgán bez akéhokoľvek bližšieho odôvodnenia cituje definíciu poľnohospodárskeho pôdneho fondu a poľnohospodárskej pôdy podľa zákona č. 48/1959 Zb., zákona č. 53/1966 Zb., zákona č. 307/1992 Zb. a zákona č. 220/2004 Z. z. Správny orgán vysvetľuje, čo rozumie pojmom poľnohospodárskym pôdnym fondom na účely reštitučného zákona, avšak nielenže neuvádza, ktorý predpis použil, ale z ním použitého vysvetlenia tohto pojmu vyplýva, že nepoužil zákon č. 307/1992 Zb. účinný v čase prijatia reštitučného zákona, na ktorý sám reštitučný zákon odkazuje. Tento nedostatok odôvodnenia napadnutého rozhodnutia žalovaný správny orgán nijako nevysvetlil vo svojom vyjadrení zo dňa 25.03.2015, v ktorom opäť len vymenoval vyššie uvedené predpisy bez akéhokoľvek odôvodnenia, ktorý predpis použil. Aj v dôsledku vyššie uvedeného nesprávneho právneho posúdenia pojmu rozhodujúceho pre priznanie vlastníckeho práva k požadovaným pozemkom následne správny orgán nesprávne a neúplne zistil skutkový stav. V priebehu konania na správnom orgáne žiadateľ predloženými vyjadreniami a dôkazmi preukázal, že v danom prípade boli odňaté nehnuteľnosti, ktoré boli súčasťou pôvodnej hospodárskej usadlosti a zároveň patrili do poľnohospodárskeho pôdneho fondu a lesného fondu a tým spĺňali podmienku podľa § 1 ods. 1 reštitučného zákona. Skutočnosť, že nehnuteľnosti tvorili jeden ucelený majetkový súbor vyplýva aj z rozhodnutí, ktorými boli pozemky pôvodným vlastníkom odňaté. V rozhodnutí Ministerstva земедлстві č. XX.XXX/XX-XX/X-XX zo dňa 17.06.1948, ktoré je súčasťou súdneho spisu je výslovne uvedené, že pozemkový majetok tvorí „hospodársky podnik, lesný podnik“ a je obrábaný v celku. Odporca pri posudzovaní pozemkov vychádzal výlučne z označenia pozemkov v PK vložke a účelom využívania pozemkov čase ich odňatia sa nijako nezaoberal a ich charakter neodôvodnil použitím aplikácie zák. č. 307/1992 Zb. a v ňom uvedenej definície poľnohospodárskeho pôdneho fondu.

8. Navrhovateľka mala za to, že odporcom citované rozhodnutia NS SR sp. zn. 8Sžo/29/2008 a 1Sžo/92/2007 sú pre tento prípad nepoužiteľné, nakoľko vychádzali z odlišného skutkového stavu veci. Poukázala na rozsudok NS SR sp. zn. 1Sžo/203/2008, podľa ktorého je rozhodujúce posudzovanie charakteru žiadaného pozemku ku dňu prechodu na štát a až následne po preukázaní dôvodnosti reštitučného nároku oprávnenej osoby je povinnosťou správneho orgánu zistiť charakter tohto pozemku ku dňu účinnosti reštitučného zákona a to pre posúdenie, či oprávnenej osobe navráti vlastníctvo podľa § 3 alebo či jej vzniklo právo na náhradu podľa § 6 ods. 2. Tiež poukázala na rozsudok NS SR sp. zn. M-Sždov 13/02, podľa ktorého zákon pri rozhodovaní správneho orgánu o nevydaní, resp. vydaní pozemku oprávneným osobám neukladá správne orgánu povinnosť rozhodnúť podľa toho, ako je pozemok označený v katastri nehnuteľností. Podľa ust. § 32 Správneho poriadku patrí medzi podklady rozhodnutia správneho orgánu aj podania, návrhy a vyjadrenia účastníkov konania, dôkazy, čestné vyhlásenia. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vyplýva, že správny orgán pri svojom rozhodovaní vzal do úvahy výlučne ním zaobstarané dôkazy a vychádzal z formálneho označenia pozemkov. Správny orgán sa nijako nezaoberal vyjadreniami a dokumentami predloženými žiadateľom, ktoré preukazujú charakter pozemkov v čase ich odňatia pôvodným majiteľom a s týmito dôkazmi sa navyše nijako nevyšporiadal ani v odôvodnení napadnutého rozhodnutia. Od začatia reštitučného konania v roku 1991 bolo vydaných 23 právoplatných rozhodnutí príslušného pozemkového úradu, predmetom ktorých bolo priznanie vlastníckeho práva k pozemkom alebo priznanie náhrady za pozemok, vydanie ktorého nie je možné. Ani v jednom prípade (s výnimkou napadnutého rozhodnutia) nebolo rozhodnuté o tom, že by neboli splnené podmienky vtedy platného reštitučného zákona. Vzhľadom na veľkosť a skladbu majera sa predmetom reštitúcie stali takmer všetky druhy pozemkov vrátane ciest, jarkov, potokov, priekop a vodných plôch (rameno Dunaja). Z vyššie uvedených 23 rozhodnutí sa v 13 rozhodnutiach riešili aj cesty, jarky, priekopy, potoky a vodné plochy, pričom vo všetkých prípadoch bolo rozhodnuté o oprávnenosti reštitučného nároku a pozemky boli vydané alebo za ne bola poskytnutá náhrada. Navrhovateľka poukázala napríklad na rozhodnutie Okresného úradu Bratislava II F. XXX/XX/XX-XX/XX/XXXXXX-X zo dňa 19.01. 1998, ktoré k opravnému prostriedku predložil žiadateľ a ktorým bol žiadateľovi za pozemky parc. č. XXXX/X druh pozemku potok a pozemok parc. č. XXXX druh pozemku cesta (teda pozemky, ktorých časti sú predmetom tohto konania) priznaný reštitučný nárok a za tieto pozemky mu bola poskytnutá náhrada. Z uvedeného vyplýva, že až do vydania napadnutého rozhodnutia boli všetky pozemky, tvoriace pôvodný majer, vrátane ciest, jarkov, priekop a vodných plôch žiadateľovi vydané alebo za ne bola poskytnutá náhrada. Predmetom reštitučných konaní boli aj časti parcel, ktoré sú predmetom napadnutého rozhodnutia a to v troch rozhodnutiach v rokoch 1998, 1998 a 2003.

9. Odporca sa k opravnému prostriedku vyjadril tak, že navrhol svoje rozhodnutie potvrdiť ako vecne a právne správne. Uviedol, že z predložených a zadovážených listinných dôkazov, ako i výkladom zák. č. 48/1959 Zb., č. 53/1966 Zb., č. 61/1977 Zb., č. 327/1992 Zb., č. 220/2004 Z. z. a č. 326/2005 Z. z. zistil, že nehnuteľnosti boli v čase prechodu na štát cestou, potokom a ramenom Dunaja, a teda netvorili poľnohospodársky pôdny fond, ani lesný pôdny fond (ani ho v súčasnosti netvorila), a preto nemôžu byť predmetom reštitúcie podľa zák. č. 503/2003 Z. z.

10. Odporca ďalej uviedol, že file_0.jpg

file_1.wmf

v stanovisku navrhovateľky neboli uvedené žiadne nové skutočnosti, ktoré by jednoznačne preukázali, že pozemky, na ktoré si právny predchodca navrhovateľky uplatnil reštitučný nárok, tvoria poľnohospodársky pôdny fond, resp. do neho patria alebo lesný pôdny fond, čo je rozhodujúca skutočnosť pri vydaní žalobou napadnutého rozhodnutia. Zákonná podmienka podľa § 1 zák. č. 503/2003 Z. z. nebola zo strany žalobkyne splnená. Účelom tohto zákona je síce zmiernenie majetkových krivd z minulosti, ale tiež dosiahnuť zlepšenie starostlivosti o poľnohospodársky pôdny fond a lesný pôdny fond, nie však na úkor ďalšieho prírodného bohatstva (napr. voda) a životného prostredia, a preto bol aj predmet v § 1 zákona č. 503/2003 Z. z. užšie vymedzený oproti právnej úprave v § 1 zákona č. 229/1991 Zb.

11. Ďalší účastník v 2. rade sa vyjadril, že k pozemkom, ktoré sú uvedené v napadnutom rozhodnutí nie je možné sa vyjadriť. Na parc. č. XXXX/X N. XXXX, ktoré sú vedené v registri „E“ je založený LV č. XXXX N. XXXX. Ako druh pozemku je na týchto LV uvádzaná vodná plocha. A to u parc. č. XXXX vo výmere 600 m² a u parc. č. XXXX/X vo výmere 228 m². Vlastníctvo k predmetným parcelám je zapísané v prospech SR v správe LESY SR, Banská Bystrica. Poukázal na ust. § 6 ods. 1 písm. c) zák. č. 503/2003 Z. z., ako aj na to, že v danom území prebehol ROEP, predmetné parcely boli prečíslované a výmery nie sú zhodné s výmerami v napadnutom rozhodnutí, preto je potrebné, aby žalobca doložil identifikáciu parciel na súčasný stav v katastri nehnuteľností. Ďalej uviedol, že napadnuté rozhodnutie je skutkovo aj právne správne, správny orgán dostatočne odôvodnil, na základe akých dôkazov dospel k záveru, že dané pozemky nepatria do poľnohospodárskeho pôdneho fondu. Správny orgán správne odôvodnil, prečo rameno Dunaja a potok nepatria a ani nemohli patriť do poľnohospodárskeho pôdneho fondu, keďže sa jedná o vodný tok.

12. Ďalší účastník v 3. rade uviedol, že sa v celom rozsahu stotožňuje s obsahom napadnutého rozhodnutia a navrhuje, aby ho súd potvrdil.

13. Ďalší účastník v 5. rade navrhol napadnuté rozhodnutie potvrdiť. Uviedol, že sa v celom rozsahu stotožňuje s právnou argumentáciou odporcu v napadnutom rozhodnutí. Pozemky, ktoré boli predmetom napadnutého rozhodnutia nemožno považovať za pozemky, na ktoré by sa vzťahoval rozsah úpravy reštitučného zákona, preto správny orgán rozhodol vecne správne a zákonne.

14. Ďalší účastník v 6. rade uviedol, že nie je podľa zák. č. 503/2003 Z. z. povinnou osobou, ktorá je definovaná v § 4 ods. 1 a napadnuté rozhodnutie sa nedotýka jeho práv a povinností, preto ponecháva na rozhodnutí súdu, nech rozhodne v zmysle platnej právnej úpravy.

15. Z pripojeného administratívneho spisu súd zistil, že K. I. B., L. si dňa 06.12.2004 uplatnil nárok na navrátenie vlastníctva podľa zák. č. 503/2003 Z. z. Správny orgán výzvou zo dňa 13.05.2011 vyzval žiadateľa na predloženie dokladov preukazujúcich, že predmetné parcely tvorili alebo patrili pred prechodom na štát do poľnohospodárskeho pôdneho fondu alebo do lesného pôdneho fondu. V odpovedi žiadateľ uviedol, že predmetné parcely boli súčasťou statku „Vlčie hrdlo“, ktorý mal rozlohu takmer 600 ha, a ktorého vlastníckmi boli jeho rodičia, sestra a brat. Statok sa nachádzal na samote a približne polovicu tvorili lesné pozemky dunajského lužného lesa. Celý statok sa nachádzal mimo Bratislavy a najbližšia dedina bola Podunajské Biskupice vo vzdialenosti cca 8 km. Pri veľkosti statku a rôznorodosti činností na ňom vykonávaných bolo nutné medzi jednotlivými parcelami udržiavať systém prístupových ciest, aby bolo možné zaistiť prístup techniky pri vykonávaní prác či

už poľnohospodárskych alebo lesných a rovnako aj odvoz úrody alebo vyrúbaného dreva. Vzhľadom na blízkosť Dunaja systém vodných ramien, potokov, priekop a jarkov zabezpečoval pri pravidelných zvýšených stavoch hladiny Dunaja dostatok vody pri zavlažovaní poľnohospodárskych plôch. Žiadateľ ďalej poukázal na to, že do poľnohospodárskeho pôdneho fondu patria v súlade s § 1 zák. č. 503/2003 Z. z. a § 2 zák. č. 307/1992 Zb. aj pozemky, ktoré slúžia na zabezpečenie účelu využívania jednotlivých druhov poľnohospodárskych pozemkov, do ktorej definície je možné zahrnúť aj cesty a vodné plochy. K tomuto vyjadreniu žiadateľ predložil aj listinné dôkazy: opis statku Vlčie hrdlo dočasného správcu zo dňa 08.04.1948, situačný plán pozemkov pôvodného vlastníka M. B. a rozhodnutie Povereníctva pôdohospodárstva a pozemkovej reformy zo dňa 29.09.1948.

16. V administratívnom spise sa okrem iného nachádza aj rozhodnutie Okresného úradu Bratislava II, Odbor pozemkový, poľnohospodárstva a lesného hospodárstva zo dňa 19.01.1998, Č. j. XXX/XX/XX-XX./XX/XXXXXX-X, že oprávnená osoba K. I. B., L. spĺňa podmienky uvedené v § 6 ods. 1 písm. b) zák. č. 229/1991 Zb. o úprave vlastníckych vzťahov k pôde a inému poľnohospodárskemu majetku s tým, že oprávnenej osobe sa nepriznáva vlastnícke právo k nehnuteľnostiam vo vlastníctva povinnej osoby Slovnaft a. s. v podiele 1/1 z celkového vl. podielu, a to okrem iného k parc. č. XXXX/X o výmere 7.650 m², kultúra – potok a parc. č. XXXX o výmere 208 m², kultúra cesta, obe zapísané v PK vl. č. XXXX pre kat. úz. Prievoz, nakoľko pozemky sú zastavané a stavby bránia ich poľnohospodárskemu využitiu § 11 ods. 1 písm. d) cit. zák. Nepriznaním vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam nie je dotknuté právo oprávnenej osoby na náhradu v zmysle zákona. Ďalej sa tam nachádza rozhodnutie Okresného úradu Bratislava II, Odbor pozemkový, poľnohospodárstva a lesného hospodárstva zo dňa 08.12.2003 č. j. XXX/XX-XX-XX. XXX/X/XX/XXXXXX/XX-XX, že oprávnená osoba K. I. B., L. spĺňa podmienky uvedené v § 6 ods. 1 písm. b) zák. č. 229/1991 Zb. o úprave vlastníckych vzťahov k pôde a inému poľnohospodárskemu majetku s tým, že oprávnenej osobe sa nepriznáva vlastnícke právo k nehnuteľnostiam, a to okrem iného k parc. č. XXXX o výmere 1.787 m², druh pozemku – cesta a parc. č. XXXX o výmere 13.405 m², druh pozemku – G. C., obe zapísané v PK vl. č. XXXX pre kat. úz. D., nakoľko pozemky sú zastavané a stavby bránia ich poľnohospodárskemu využitiu § 11 ods. 1 písm. d) cit. zák. resp. pozemky sú vo vlastníctve fyzických osôb § 11 písm. a) cit. zák. Nepriznaním vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam nie je dotknuté právo oprávnenej osoby na náhradu v zmysle zákona.

17. Pôvodne bol návrh podaný na Krajský súd v Bratislave. Na základe zák. č. 151/2022 Z. z. bol s účinnosťou od 1.6.2023 zriadený Správny súd v Bratislave, na ktorý prešiel výkon súdnictva z Krajského súdu v Bratislave vo všetkých veciach, v ktorých je daná právomoc správnych súdov, vrátane prejednávanej veci. Správny súd podaný návrh prejednal a rozhodol v súlade s ust. § 250q Občianskeho súdneho poriadku v platnom znení (ďalej aj „O.s.p.“) ako miestne a vecne príslušný na pojednávaní dňa 09.08.2023 v neprítomnosti odporcu a ďalších účastníkov v 1. a 3. až 5. rade (§ 250g ods. 2 O.s.p.). Odporca a ďalší účastníci v 3. a 5. rade svoju neúčast' ospravedlnili, ostatní ďalší účastníci svoju neúčast' neospravedlnili. Súd dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie je potrebné zrušiť podľa ust. § 250j ods. 2 písm. a) a d) O.s.p. a vec vrátiť odporcovi na ďalšie konanie.

18. Podľa § 3 ods. 1 zák. č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (Správny poriadok), správne orgány postupujú v konaní v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi. Sú povinné chrániť záujmy štátu a spoločnosti, práva a záujmy fyzických osôb a právnických osôb a dôsledne vyžadovať plnenie ich povinností.

19. Podľa § 3 ods. 5 Správneho poriadku rozhodnutie správnych orgánov musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci. Správne orgány dbajú o to, aby v rozhodovaní o skutkovo zhodných alebo podobných prípadoch nevznikali neodôvodnené rozdiely.

20. Podľa § 32 ods. 1, 2 Správneho poriadku, správny orgán je povinný zistiť presne a úplne skutočný stav veci a za tým účelom si obstaráť potrebné podklady pre rozhodnutie. Prítom nie je viazaný len návrhmi účastníkov konania. Podkladom pre rozhodnutie sú najmä podania, návrhy a vyjadrenia účastníkov konania, dôkazy, čestné vyhlásenia, ako aj skutočnosti všeobecne známe alebo známe správne orgánu z jeho úradnej činnosti. Rozsah a spôsob zisťovania podkladov pre rozhodnutie určuje správny orgán.

21. Podľa § 46 Správneho poriadku, rozhodnutie musí byť v súlade so zákonmi a ostatnými právnymi predpismi, musí ho vydať orgán na to príslušný, musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci a musí obsahovať predpísané náležitosti.

22. Podľa § 47 ods. 3 Správneho poriadku, v odôvodnení rozhodnutia správny orgán uvedie, ktoré skutočnosti boli podkladom na rozhodnutie, akými úvahami bol vedený pri hodnotení dôkazov, ako použil správnu úvahu pri použití právnych predpisov, na základe ktorých rozhodoval, a ako sa vyrovnal s návrhmi a námietkami účastníkov konania a s ich vyjadreniami k podkladom rozhodnutia.

23. Podľa § 492 ods. 1 SSP konania podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

24. Podľa § 250l ods. 1, 2 O.s.p., podľa ustanovení tejto hlavy sa postupuje v prípadoch, v ktorých zákon zveruje súdom rozhodovanie o opravných prostriedkoch proti neprávoplatným rozhodnutiam správnych orgánov. Pokiaľ v tejto hlave nie je ustanovené inak, použije sa primerane ustanovenie druhej hlavy s výnimkou § 250a.

25. Podľa § 250q ods. 2 O.s.p., o opravnom prostriedku rozhodne súd rozsudkom, ktorým preskúmané rozhodnutie buď potvrdí, alebo ho zruší a vráti na ďalšie konanie.

26. Podľa § 250j ods. 2 O.s.p., súd zruší napadnuté rozhodnutie správneho orgánu a podľa okolností aj rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa a vráti vec žalovanému správne orgánu na ďalšie konanie, ak po preskúmaní rozhodnutia a postupu správneho orgánu v medziach žaloby došiel k záveru, že

- a) rozhodnutie správneho orgánu vychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia veci,
- b) zistenie skutkového stavu, z ktorého vychádzalo správne rozhodnutie, je v rozpore s obsahom spisov,
- c) zistenie skutkového stavu je nedostačujúce na posúdenie veci,
- d) rozhodnutie je nepreskúmateľné pre nezrozumiteľnosť alebo pre nedostatok dôvodov,
- e) v konaní správneho orgánu bola zistená taká vada, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia.

27. Podľa § 1 ods. 1 písm. a) zák. č. 229/1991 Zb. o úprave vlastníckych vzťahov k pôde a inému poľnohospodárskemu majetku zákon sa vzťahuje na pôdu, ktorá tvorí poľnohospodársky pôdny fond alebo do neho patrí, a v rozsahu ustanovenom týmto zákonom aj na pôdu, ktorá tvorí lesný pôdny fond, (ďalej len „pôda“).

28. Podľa § 1 ods. 2 a 3 zák. č. 53/1966 Zb. o ochrane poľnohospodárskeho pôdneho fondu poľnohospodárskym pôdnym fondom je poľnohospodárska pôda obhospodarovaná (orná pôda, chmeľnice, vinice, záhrady, ovocné sady, lúky, pastviny) a pôda, ktorá bola a má byť naďalej poľnohospodársky obhospodarovaná, ale dočasne obrábaná nie je.

Do poľnohospodárskeho pôdneho fondu patria aj pozemky, ktoré síce neslúžia bezprostredne poľnohospodárskej výrobe, avšak sú pre ňu nepostrádateľné, ako poľné cesty, pozemky so zariadením dôležitým pre poľné závlahy, vodné nádrže a rybníky potrebné pre poľnohospodársku výrobu, hrádze slúžiace na ochranu pred zamokrením alebo záplavou, ochranné terasy proti erózii a pod.

29. Podľa § 1 zákona č. 503/2003 Z. z. o navrátení vlastníctva k pozemkom, tento zákon upravuje navrátenie vlastníctva k pozemkom, ktoré nebolo vydané podľa osobitného predpisu. Vlastnícke právo sa vracia k pozemkom, ktoré tvoria

- a) poľnohospodársky pôdny fond alebo do neho patria,
- b) lesný pôdny fond.

30. Podľa § 2 ods. 1 zák. č. 307/1992 Zb. o ochrane poľnohospodárskeho pôdneho fondu úč. od 01.04.2000, poľnohospodársky pôdny fond tvoria poľnohospodárske pozemky, ktoré sú v katastri nehnuteľností členené na ornú pôdu, chmeľnice, vinice, záhrady, ovocné sady a trvalé trávne porasty. Do poľnohospodárskeho pôdneho fondu patria aj pozemky, ktoré slúžia na zabezpečenie účelu využívania jednotlivých druhov pozemkov; ustanovenia osobitných predpisov zostávajú nedotknuté.

31. Podľa § 2 ods. 1 cit. zák. úč. do 31.03.2000 poľnohospodársky pôdny fond tvoria poľnohospodárske pozemky, ktoré sú ako poľnohospodárska pôda využívané na poľnohospodársku výrobu, a ktoré sú v katastri nehnuteľností členené na ornú pôdu, chmeľnice, vinice, záhrady, ovocné sady a trvalé trávne porasty; tvoria ho aj iné pozemky, ktoré sú poľnohospodársky využívané. Do poľnohospodárskeho pôdneho fondu patria aj pozemky, ktoré síce neslúžia bezprostredne poľnohospodárskej výrobe, ale sú pre ňu nepostrádateľné; ustanovenia osobitných predpisov zostávajú nedotknuté.

32. Podstatou reštitučnej legislatívy je realizácia morálneho záväzku spoločnosti, poskytnúť osobám, dotknutým historickými krivdami, prípadne ich potomkom, ospravedlnenie a satisfakciu za to, čo sa im stalo. Reštitučná legislatíva sa má vykladať čo možno najústretivejšie voči reštituentom (ex favore restitutionis) s cieľom aspoň čiastočného zmiernenia majetkových krívd utrpených v jednotlivých historických obdobiach (rozsudok NSS SR sp. zn. 5Sžrk 7/2019 z 29.11.2021).

33. Podľa Nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 127/2010 z 22.06.2010: „Reštitučné zákony, najmä zákon č. 87/1991 Zb. o mimosúdnych rehabilitáciách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o mimosúdnych rehabilitáciách“), zákon č. 229/1991 Zb. o úprave vlastníckych vzťahov k pôde a inému poľnohospodárskemu majetku v znení neskorších predpisov, ale aj zákon č. 503/2003 Z. z. boli vydané s cieľom zmierniť následky niektorých majetkových krívd, ku ktorým došlo voči vlastníkom v týchto zákonoch špecifikovaného majetku v období rokov 1948 až 1989. Splnenie cieľa a účelu zákona vyžaduje, aby všetky orgány verejnej moci vychádzali z tejto špeciálnej úpravy pri posudzovaní nárokov osôb, ktorých majetok prešiel na štát alebo na inú právnickú osobu v období od 25. februára 1948 do 1. januára 1990, a hlavne aby v tom duchu interpretovali zákonom ustanovené okolnosti, v dôsledku ktorých došlo k prechodu majetku, a to predovšetkým tam, kde orgán verejnej moci musí vychádzať z vlastnej úvahy.

34. K reštitučným nárokom je potrebné pristupovať zvlášť citlivo, aby v súdnom konaní prípadne nedošlo k ďalšej krivde. Reštitučné zákony majú zabezpečiť, aby demokratická spoločnosť pristupovala aspoň k čiastočnému zmierneniu následkov minulých majetkových a iných krívd spočívajúcich v porušovaní všeobecne uznávaných ľudských práv a slobôd zo strany štátu. Štát a jeho orgány sú teda povinné postupovať obzvlášť v konaní podľa týchto zákonov v súlade so zákonnými záujmami osôb, ktorých ujma na základných ľudských právach a slobodách má byť aspoň čiastočne kompenzovaná.“

35. Napadnutým rozhodnutím odporca rozhodol, že žiadateľ nespĺňa podmienky uvedené v ust. § 1 reštitučného zákona, nakoľko pozemok netvorí poľnohospodársky pôdny fond, ani do neho nepatrí a netvorí ani lesný pôdny fond, preto sa mu nepriznáva vlastnícke právo k pozemkom ani právo na náhradu za nehnuteľnosti uvedené v ods. 1 odôvodnenia rozsudku (ďalej aj ako „sporné pozemky“). Proti tomuto rozhodnutiu podal pôvodný navrhovateľ (ďalej aj ako „navrhovateľ“) včas opravný prostriedok. Súd napadnuté rozhodnutie preskúmal v medziach návrhu (opravného prostriedku), v ktorom navrhovateľ síce neuvádza dôvody na zrušenie napadnutého rozhodnutia odkazom na konkrétne ustanovenie zákona (§ 250j ods. 2 písm. a) až e), príp. § 250j ods. 3 O.s.p.), avšak z obsahu jeho návrhu je možné zistiť, aké vady napadnutému rozhodnutiu vytyka. Navrhovateľ nesúhlasí (okrem výroku) s odôvodnením rozhodnutia, nerozumie prečo odporca dospel k záveru, že predmetné pozemky netvorí poľnohospodársky pôdny fond, ani do neho nepatria, keď rovnaký správny orgán už v dvoch svojich predchádzajúcich rozhodnutiach rozhodol o sporných parcelách, že do poľnohospodárskeho pôdneho fondu a lesného pôdneho fondu patria a priznal mu právo na náhradu za tie časti dotknutých parcel, ktoré nebolo možné vydať, lebo boli po prechode na štát zastavané. Taktiež navrhovateľ poukazuje na platnú právnu úpravu (zák. č. 503/2003 Z. z. a § 2 ods. 1 zák. č. 307/2003 Z. z. účinného v čase prijatia reštitučného zákona), z ktorej vyplýva, že do poľnohospodárskeho pôdneho fondu patria aj pozemky, ktoré slúžia zabezpečeniu účelu využívania jednotlivých druhov pozemkov, pričom tvrdí tak, ako už v administratívnom konaní, že v prípade sporných pozemkov sa jedná práve o takýto druh pozemkov.

36. Podstata argumentácie navrhovateľa v administratívnom konaní spočívala v tom, že tvrdil, že sporné pozemky (vedené ako rameno Dunaja, potok a cesty) slúžili v čase prechodu na štát na zabezpečenie účelu využívania jednotlivých druhov poľnohospodárskych pozemkov v rámci uceleného pôvodného statku „Vlčie hrdlo“, ktorého vlastníckmi boli jeho rodičia a súrodenci. Odporca sa s týmito vyjadreniami navrhovateľa v napadnutom rozhodnutí vôbec nevyporiadal. Neuviedol, ako vyhodnotil dôkazy, ktoré predložil navrhovateľ na preukázanie týchto svojich tvrdení. Tieto úvahy správneho orgánu nie je možné

nahradiť púhym odkazom na rozhodnutia najvyššieho súdu, naviac ak nejde o rozhodnutia v skutkovo totožných veciach. Odporca sa správne zameral na posúdenie charakteru sporných pozemkov ku dňu prechodu na štát (viď napr. rozsudok NS SR zo dňa 05.05.2009, sp. zn. 1Sžo 203/2008). V napadnutom rozhodnutí však nezdôvodnil, či a na základe akých vykonaných dôkazov dospel k záveru, že sporné pozemky neslúžia (neslúžili) zabezpečeniu účelu využívania jednotlivých druhov pozemkov, keď práve toto akcentoval navrhovateľ v administratívnom konaní a následne aj v opravnom prostriedku proti napadnutému rozhodnutiu. Odporca skonštatoval, že sporné pozemky vedené ako cesta, nepatria do poľnohospodárskeho pôdneho fondu, lebo nebolo preukázané, že sa jedná o poľnú cestu. Pokiaľ ide o sporné pozemky vedené ako potok a rameno Dunaja, tam odporca skonštatoval, že tieto nepatria do poľnohospodárskeho pôdneho fondu, pretože sa nejedná o stojatú vodu, ale o vodný tok. Podľa § 2 ods. 1 zák. č. 307/1992 Zb. o ochrane poľnohospodárskeho pôdneho fondu úč. od 01.04.2000, na ktorý odkazuje reštitučný zákon, poľnohospodársky pôdny fond tvoria poľnohospodárske pozemky, ktoré sú v katastri nehnuteľností členené na ornú pôdu, chmeľnice, vinice, záhrady, ovocné sady a trvalé trávne porasty. Je zrejmé, že sporné pozemky nepatrili do tejto kategórie pozemkov, čo netvrdil ani navrhovateľ. Zároveň podľa citovaného ustanovenia do poľnohospodárskeho pôdneho fondu patria aj pozemky, ktoré slúžia na zabezpečenie účelu využívania jednotlivých druhov pozemkov. To znamená, že do poľnohospodárskeho pôdneho fondu môžu patriť aj pozemky iného druhu, ako sú uvedené v prevej vete citovaného ustanovenia, ak slúžia na zabezpečenie účelu využívania jednotlivých druhov pozemkov. Toto ustanovenie pritom neobsahuje príkladmo výpočet druhov pozemkov, ktoré patria do poľnohospodárskeho pôdneho fondu tak, ako to bolo v ust. § 1 zák. č. 53/1966 Zb., na ktorý odkazoval zák. č. 229/1991 Zb. Je teda potrebné pre určenie, či je možné podľa zák. č. 503/2003 Z. z. vrátiť vlastnícke právo k pozemkom, pokiaľ nejde o pozemky, ktoré sú v katastri nehnuteľností členené na ornú pôdu, chmeľnice, vinice, záhrady, ovocné sady a trvalé trávne porasty, dôsledne pri každom jednotlivom žiadanom pozemku posúdiť, či slúžil na zabezpečenie účelu využívania jednotlivých druhov pozemkov. Týmto sa odporca v napadnutom rozhodnutí nezaoberal.

37. Záver prezentovaný v napadnutom rozhodnutí, že sporné pozemky netvorili v čase prechodu na štát poľnohospodársky pôdny fond, ani doňho nepatrili a netvorili lesný pôdny fond sa javí ako nepresvedčivý aj s poukazom na rozhodnutia Okresného úradu Bratislava II zo dňa 19.01.1998 a 08.12.2003 (citované v ods. 16. odôvodnenia rozsudku). Tieto rozhodnutia sú pritom súčasťou administratívneho spisu. Vo vyjadrení k opravnému prostriedku odporca nijako nereagoval na argumentáciu navrhovateľa uvedenú v opravnom prostriedku týkajúcu sa práve týchto rozhodnutí. Podľa § 3 ods. 5 Správneho poriadku správne orgány dbajú o to, aby v rozhodovaní o skutkovo zhodných alebo podobných prípadoch nevznikali neodôvodnené rozdiely. Precedenčná zásada v správnom konaní je prostriedkom ochrany pred svojvôľou správneho orgánu, pred neprimeraným a nezákonným uplatňovaním správnej úvahy. K znakom právneho štátu a medzi jeho základné hodnoty patrí neoddeliteľne princíp právnej istoty [(čl. 1 ods. 1 ústavy), napr. PL. ÚS 36/95], ktorého neopomenuteľným komponentom je predvídateľnosť práva. Súčasťou uvedeného princípu je tiež požiadavka, aby sa na určitú právne relevantnú otázku pri opakovaní v rovnakých podmienkach dala rovnaká odpoveď (napr. I. ÚS 87/93, PL. ÚS 16/95 a II. ÚS 80/99), teda to, že obdobné situácie musia byť rovnakým spôsobom právne posudzované. Je síce pravdou, že citované rozhodnutia boli vydané ešte na základe zák. č. 229/1991 Zb., avšak tento zákon sa vzťahoval na pôdu, ktorá tvorí poľnohospodársky pôdny fond alebo do neho patrí, a na pôdu, ktorá tvorí lesný pôdny fond (§ 1 ods. 1 písm. a) cit. zák.), teda na rovnaký druh pozemkov, ako zák. č. 503/2003 Z. z., ktorý sa týkal pozemkov, ktoré tvoria poľnohospodársky pôdny fond alebo do neho patria a lesný pôdny fond (§ 1 cit. zák.). Podľa § 1 ods. 2 a 3 zák. č. 53/1966 Zb. o ochrane poľnohospodárskeho pôdneho fondu, na ktorý odkazoval zák. č. 229/1991 Zb., poľnohospodárskym pôdnym fondom je poľnohospodárska pôda obhospodarovaná (orná pôda, chmeľnice, vinice, záhrady, ovocné sady, lúky, pastviny) a pôda, ktorá bola a má byť naďalej poľnohospodársky obhospodarovaná, ale dočasne obrábaná nie je. Do poľnohospodárskeho pôdneho fondu patria aj pozemky, ktoré síce neslúžia bezprostredne poľnohospodárskej výrobe, avšak sú pre ňu nepostrádateľné, ako poľné cesty, pozemky so zariadením dôležitým pre poľné závlahy, vodné nádrže a rybníky potrebné pre poľnohospodársku výrobu, hrázde slúžiace na ochranu pred zamokrením alebo záplavou, ochranné terasy proti erózii a pod. Na základe takto v zákone zadefinovaných pozemkov, ktoré patria do poľnohospodárskeho pôdneho fondu, v rozhodnutiach citovaných v ods. 16. odôvodnenia rozsudku bolo konštatované, že K. I. B., L. spĺňa podmienky uvedené v § 6 ods. 1 písm. b) zák. č. 229/1991 Zb., nebolo mu priznané vlastníctvo k sporným pozemkom z dôvodu, že sú zastavané, čím ale nebolo dotknuté jeho právo na náhradu v zmysle zákona. Naproti tomu v napadnutom rozhodnutí, v ktorom odporca rozhodoval o tých istých pozemkoch (resp. ich častiach, ktoré neboli predmetom predchádzajúcich rozhodnutí), už bolo

skonštatované, že K. I. B., L. nespĺňa podmienky uvedené v ust. § 1 reštitučného zákona, nakoľko pozemok netvorí poľnohospodársky pôdny fond ani do neho nepatrí a netvorí ani lesný pôdny fond. Tieto odlišné rozhodnutia v obdobných veciach odporca v napadnutom rozhodnutí nijako nevysvetlil.

38. Právnym posúdením veci je činnosť orgánu verejnej správy, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávne právne posúdenie veci znamená, že orgán verejnej správy podriadil zistený skutkový stav pod právnu normu, ktorá sa na vec nevzťahuje alebo sa nevzťahuje v uvedenom rozsahu. O nesprávne právne posúdenie ide vtedy, ak orgán verejnej správy aplikoval nesprávny právny predpis alebo sice použil správny právny predpis, no tento chybné vyložil, v dôsledku čoho došiel k nesprávnym právnym záverom. Nesprávne právne posúdenie je spravidla spojené s nedostatočne zisteným skutkovým stavom. Odporca v odôvodnení napadnutého rozhodnutia citoval viacero zákonov, ktoré upravujú (resp. upravovali), aké pozemky patria do poľnohospodárskeho pôdneho fondu, alebo ho tvoria, avšak neuviedol, na základe ktorého z nich teda posúdil v danej veci charakter sporných pozemkov. Je pritom potrebné uviesť, že ani jeden z citovaných právnych predpisov nebol účinný ani v čase, keď došlo k prechodu majetku na štát, ani v čase účinnosti reštitučného zákona, súdu preto nie je zrejmé, prečo ich odporca v rozhodnutí vôbec citoval. Na str. 4 napadnutého rozhodnutia odporca odcitoval aj ust. § 2 ods. 1 zák. č. 307/1992 Zb., avšak v znení účinnom do 31.03.2000 a nie v znení účinnom v čase prijatia reštitučného zákona č. 503/2003 Z. z., ktorý na tento zákon odkazuje. V každom prípade sa však v napadnutom rozhodnutí nevyporiadal ani s otázkou, či sporné pozemky boli nepostrádateľné pre poľnohospodársku výrobu (tak ako to práve definuje § 2 ods. 1 zák. č. 307/1992 Zb. v znení účinnom do 31.03.2000).

39. Pokiaľ ďalší účastník v 2. rade vo svojom vyjadrení k návrhu uviedol, že v danom území prebehol ROEP, predmetné parcely boli prečíslované a výmery nie sú zhodné s výmerami v napadnutom rozhodnutí, preto je potrebné, aby žalobca doložil identifikáciu parciel na súčasný stav v katastri nehnuteľností, k tomu súd uvádza, že pokiaľ došlo po tom, čo si navrhovateľ uplatnil nárok na navrátenie vlastníctva podľa zák. č. 503/2003 Z. z., k prečíslovaniu alebo zmene výmery sporných pozemkov, bolo vecou odporcu, aby si pred rozhodnutím zistil aktuálny stav a tento pojal do svojho rozhodnutia. Ďalší účastník v 2. rade poukázal na ust. § 6 ods. 1 písm. c) zák. č. 503/2003 Z. z., podľa ktorého vlastníctvo k pozemkom alebo k jeho častiam nemožno navrátiť, ak sa pozemok nachádza v pásme hygienickej ochrany vodných zdrojov prvého stupňa alebo tvorí koryto vodného toku, alebo na pozemku sú prírodné liečivé zdroje a zdroje prirodzene sa vyskytujúcich stolových minerálnych vôd. K tomu súd uvádza, že ak by aj žiadané pozemky patrili do tejto kategórie pozemkov, nie je to bez ďalšieho dôvodu na zamietnutie reštitučného nároku, ale môže to byť len dôvodom na to, že žiadaný pozemok sa oprávnenej osobe nenavrátia, ale poskytne sa mu náhrada v zmysle § 6 ods. 2 cit. zák.

40. Navrhovateľka navrhla v konaní vypočuť ako svedka B. D. C., súd však tento dôkaz nevykonal, nakoľko to nebo nevyhnutné na preskúmanie napadnutého rozhodnutia.

41. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti, súd dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie je nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov (ods. 36. a 37. odôvodnenia rozsudku) a zároveň vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (ods. 38. odôvodnenia rozsudku), preto napadnuté rozhodnutie zrušil podľa ust. § 250j ods. 2 písm. a) a d) O.s.p. a vec vrátil odporcovi na ďalšie konanie.

42. Úlohou odporcu pri novom prejednaní veci bude dôsledne sa zaoberať otázkou, či sporné pozemky spĺňajú resp. spĺňali definičné znaky podľa § 2 ods. 1 zák. č. 307/1992 Zb. o ochrane poľnohospodárskeho pôdneho fondu úč. v čase nadobudnutia účinnosti reštitučného zákona, a to pri každom jednotlivu, a za týmto účelom prípadne doplniť dokazovanie. V prípade, že odporca dospeje k záveru, že sporné pozemky, alebo niektoré z nich tvoria poľnohospodársky pôdny fond, alebo do neho patria, posúdi, či sú splnené ostatné podmienky vrátenia pozemkov podľa zák. č. 503/2003 Z. z. a o reštitučnom nároku pôvodného navrhovateľa opätovne rozhodne. Svoje rozhodnutie o reštitučnom nároku pôvodného navrhovateľa odporca riadne odôvodní tak, aby spĺňalo náležitosti podľa § 47 ods. 3 Správneho poriadku. Na záver súd dáva do pozornosti odporcovi, že by mal v ďalšom konaní dbať na účel reštitučného zákona a cieľ, ktorý sa ním mal dosiahnuť, keď reštitučná legislatíva sa má vykladať čo možno najústretivejšie voči reštituentom s cieľom aspoň čiastočného zmiernenia majetkových krívd utrpelých v jednotlivých historických obdobiach (ods. 32 až 34 odôvodnenia rozsudku).

43. Súd ešte dodáva, že spočiatku konal aj s B. D. C., ako ďalším účastníkom konania vychádzajúc z ust. § 250m ods. 3 O.s.p. Avšak z obsahu administratívneho spisu vyplýva, že menovaný nebol účastníkom konania na správnom orgáne, ale iba splnomocneným zástupcom účastníka konania. Preto, keďže vo vzťahu k nemu neboli splnené podmienky podľa § 250m ods. 3 O.s.p., súd s ním prestal konať, ako s ďalším účastníkom konania, čo mu bolo písomne oznámené.

44. O trovách konania súd v súlade s § 151 ods. 3 v spojení s § 246c ods. 1 a § 250l ods. 2 O.s.p. rozhodne do 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na tunajšom súde, písomne, v potrebnom počte vyhotovení, aby každý z účastníkov konania obdržal jedno vyhotovenie.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (z odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované; odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O.s.p).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1, b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (205a), f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 O.s.p).